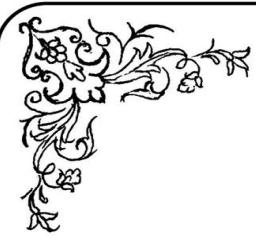

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

خوب

لای زادگاه خوب من

به کوشش

حجۃ‌الاسلام سید مجتبی حسینی نژاد

سرشناسه	: حسینی نژاد، سید مجتبی، -۱۳۵۹
عنوان و نام پدیدآور	: خیرگو: ای زادگاه خوب من / به کوشش سید مجتبی حسینی نژاد.
مشخصات نشر	: قم: اثر قلم، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهري	: ۶۳۷ ص: مصور (رنگي)، جدول (رنگي)، نمودار (رنگي).
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۵۰۹-۲۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فپا
موضوع	: خیرگو
(Kheyrgu (Iran :	موضوع
۲۰۱۷DSR :	رده بندی کنگره
رده بندی دیوبی	: ۶۳۵۴/۹۵۵
شماره کتابخانه ملی	: ۵۸۷۵۱۲۸

شناسنامه کتاب

نام کتاب:	..... خیرگو، ای زادگاه خوب من
گردآوری:	..... حجۃ الاسلام سید مجتبی حسینی نژاد
ناشر:	..... اثر قلم
صفحه آرایی:	..... خدمات کامپیوتري احسان ۰۹۱۲۴۵۱۶۲۴۲
چاپ:	..... احسان
نوبت چاپ:	..... اول / ۱۳۹۸
تیراز:	..... ۵۰۰ نسخه
شابک:	..... ۹۷۸-۶۲۲-۶۵۰۹-۲۰-۶
قیمت:	..... ۲۰۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

۲۳ ..... کلام اول

بخش اول

مطالب برگرفته شده از پایان نامه «مونو گرافی خیرگو» / ۲۵

۲۷	تقدیر
۲۹	چکیده تحقیق
۳۱	مقدمه
۳۲	موضوع تحقیق
۳۳	هدف تحقیق
۳۴	اهمیت تحقیق
۳۷	فصل اول: معنا و مفهوم مونوگرافی
۴۴	روش تحقیق
۴۷	فصل دوم: شناسایی کلی روستا
۴۷	الف- شناسایی محیط جغرافیایی
۴۷	۱- موقعیت جغرافیایی
۴۸	۲- حدود و وسعت
۴۸	۳- ناهمواری ها

٦٠ خیرگو، ای زادگاه خوب من

۴۹	..... ۴- اقلیم آب و هوا
۵۰	..... ۵- جنس خاک
۵۰	..... ۶- منابع آب
۵۲	..... ۷- پوشش گیاهی
۵۲	..... ۸- حیوانات (اهلی و وحشی)
۵۳	..... ب- تاریخچه ده
۵۳	..... ۱- گذشته ده بر اساس اسناد و مدارک
۵۴	..... ۲- گذشته ده بر اساس گفته های مردم
۵۴	..... ۳- اماکن و بناهای تاریخی
۵۷	..... فصل سوم: سیمای ده
۵۷	..... ۱- توزیع مراکز مسکونی، مزارع و اماکن عمومی ده
۵۸	..... ۲- محله های ده و مشخصات آن ها
۶۰	..... ۳- راه های ارتباطی با محیط اطراف، شهر و روستاهای دیگر
۶۰	..... ۴- مسکن و تسهیلات زندگی
۶۳	..... فصل چهارم: جمعیت شناسی
۶۳	..... تعریف جمعیت شناسی
۶۴	..... الف- ساخت جمعیت
۶۴	..... ۱- تعداد جمعیت
۷۵	..... ۲- جمعیت فعال و غیر فعال
۷۷	..... ب- حرکت جمعیت
۷۷	..... ۱. ازدواج
۷۸	..... ۲- طلاق
۷۸	..... ۳- مهاجرت
۸۱	..... فصل پنجم: ترکیب جامعه
۸۲	..... ۱- توزیع شغلی
۸۳	..... ۲- روابط میان قشرها
۸۵	..... ۳- روابط سالخوردهان و جوانان
۸۵	..... ۴- روابط با روستاهای اطراف

۸۷	فصل ششم: آداب و رسوم و اعتقادات
۸۷	الف- اعتقادات
۸۷	۱- اعتقادات خرافی
۹۰	۲- اعتقادات پراکنده
۹۱	۳- اعتقادات پزشکی
۹۴	۴- اعتقادات مذهبی
۹۴	ب- ضرب المثل ها
۱۰۰	ج- آداب و رسوم ازدواج
۱۰۱	۱- خواستگاری
۱۰۲	۲- عقد
۱۰۳	۳- لَكْ بِرُون
۱۰۴	۴- فاصله عقد تا عروسی
۱۰۵	۵- حنا بندان
۱۰۶	۶- سرتراشون
۱۰۶	۷- مراسم آوردن عروس
۱۰۸	۸- جاپشقاپی
۱۰۸	۹- وات لَوُون
۱۰۹	د- تولد نوزاد
۱۱۱	ه- ختنه سوران
۱۱۳	و- مراسم حج و زیارت خانه خدا
۱۱۳	ز- مراسم عید فطر
۱۱۴	ح- جشن پیروزی انقلاب اسلامی
۱۱۵	ط- عزاداری ماه های محرم، صفر و رمضان
۱۱۷	ی- مرگ و مراسم آن
۱۱۷	۱- تشییع
۱۱۷	۲- تدفین
۱۱۸	۳- ترحیم
۱۱۹	ک- زبان و لهجه

۱۲۷.....	فصل هفتم: اوقات فراغت (تفریح‌ها و بازی‌ها).....
۱۲۸.....	۱-آل پُسکْ.....
۱۲۸.....	۲-بنفسه گل بنفسه.....
۱۲۹.....	۳-چش کامو.....
۱۲۹.....	۴-خُرموج.....
۱۳۰.....	۵-سنگ تو سایه.....
۱۳۰.....	۶-گَرَبَلُو.....
۱۳۱.....	۷-لُوپَرْ.....
۱۳۱.....	۸-مَلَّا بِرَس.....
۱۳۲.....	۹-مُخَكْ چه مُخ.....
۱۳۲.....	۱۰-مُرْبُوكْخونه شیطون.....
۱۳۴.....	۱۱-موله (قطور بازی).....
۱۳۴.....	۱۲-هفت سنگ.....
۱۳۵.....	۱۳-هِل هِلَه گَرَگ چَمْبَری.....
۱۳۵.....	۱۴-اسپنگ چه رنگ.....
۱۳۶.....	۱۵-چوپیسَرو (چوب پشت سر).....
۱۳۷.....	فصل هشتم: سازمان‌ها و تأسیسات روستا.....
۱۳۷.....	۱-بانک.....
۱۳۸.....	۲-پایگاه مقاومت بسیج.....
۱۳۹.....	۳-پاسگاه نیروی انتظامی.....
۱۳۹.....	۴-خانه بهداشت.....
۱۴۰.....	۵-دکان‌ها.....
۱۴۰.....	۶-شرکت تعاونی مرزنشیان.....
۱۴۱.....	۷-شورای اسلامی روستا.....
۱۴۲.....	۸-کتابخانه روستایی.....
۱۴۳.....	۹-مراکز درمانی.....
۱۴۳.....	۱۰-مخابرات.....
۱۴۴.....	۱۱-مدرسه.....

فهرست مطالب ۹

۱۴۶	۱۲- مسجد
۱۴۶	۱۳- غسالخانه
۱۴۷	فصل نهم: تعاون، همکاری و نوع معیشت
۱۴۷	۱. تعاون و همکاری
۱۴۸	۲. معاملات
۱۴۹	۳. صنایع دستی
۱۵۰	نوع معیشت
۱۵۰	۱. کشاورزی
۱۵۱	۲- دامداری
۱۵۲	۳- جمعیت شاغل در بخش کشاورزی و دامداری
۱۵۳	نتیجه گیری
۱۵۵	پیشنهادات
۱۵۷	حدودیت های تحقیق
۱۵۹	فهرست منابع

بخش دوم

مطالب برگرفته شده از سایت دهستان خیرگو / ۱۶۳

۱۶۵	شناسنامه
۱۶۶	جمعیت
۱۶۷	وضعیت جغرافیایی
۱۶۷	وجه تسمیه
۱۶۷	روستاهای دهستان خیرگو
۱۶۸	طوایف و اقوام روستای خیرگو
۱۷۰	اولین و قدیمی ترین استاد مکتبی خیرگو
۱۷۱	علل رشد و کاهش فعالیت های فرهنگی در دهستان خیرگو
۱۷۴	سابقه فرهنگی روستای خیرگو
۱۸۰	بیگانه ای به اسم بیداری در شهرمن

١٠ ◊ خیرگو، ای زادگاه خوب من

آشنایی با دکتر بهروز کریمی پدر شعبده بازی ایران و از مفاخر هنری دهستان خیرگو	۱۸۲
سهم ناچیز دهستان خیرگو از اعتبارات دو درصد نفت و گاز	۱۸۵
پاسدار شهید سیف الله حسین پور اولین شهید دهستان خیرگو	۱۸۹
شهید علی پور اولین شهید روستای خیرگو.....	۱۹۰
جهیزیه رایگان، جشن عروسی ارزان	۱۹۱
محمد رضا ایمانی نینجا کار خیرگویی قهرمان مسابقات استانی	۱۹۲
معرفی روستای چاه رمضان شرقی ترین روستای مجموعه ملایی	۱۹۳
معرفی روستای محمد علیا (مجموعه ملایی)	۱۹۵
معرفی روستای مرادا (مجموعه ملایی)	۱۹۶
معرفی روستای علی محسنی(مجموعه ملایی)	۱۹۷
معرفی روستای شرف آباد(مجموعه ملایی)	۱۹۹
معرفی روستای برکه ملا(مجموعه ملایی)	۲۰۰
معرفی روستای تمرویه(مجموعه ملایی)	۲۰۱
معرفی روستای نورالدینی(مجموعه ملایی)	۲۰۳
بیوگرافی مهندس سید مجتبی عباسی از افتخارات دهستان خیرگو	۲۰۵
معرفی روستای گرازی	۲۰۷
معرفی روستای روگیر حسنی	۲۰۸
معرفی روستای روگیر حاجی	۲۰۹
معرفی نویسندها دهستان خیرگو و آثارشان	۲۱۰
معرفی روستای روگیر تاج امیری	۲۱۱
معرفی روستای روگیر محمد تقی	۲۱۲
معرفی نویسندها دهستان خیرگو و آثارشان	۲۱۳
معرفی روستای کمالی	۲۱۵
معرفی روستای اندر	۲۱۶
معرفی چاه کور غربی ترین روستای دهستان خیرگو	۲۱۶
تیمسار دلا کیست؟	۲۱۸
قلعه مندشاهی از آثار باستانی دهستان خیرگو	۲۱۸
علی رضوانی رئیس جدید هلال احمر شهرستان قیر و کارزین	۲۲۰

۲۲۰	اندر احوالات پیشرفت یا پسرفت روستا
۲۲۲	کلنگ زنی درمانگاه خیرساز دهستان خیرگو
۲۲۳	مبای تخصیص حق آلایندگی و عوارض ارزش افزوده دهستان خیرگو
۲۲۵	و عده هایی که عملی نشدند: کودکانی در حسرت پارک
۲۲۶	زندگی نامه هنرمند نقاش محمد امانی از مفاخر دهستان خیرگو
۲۲۸	مدیر کانون فرهنگی هنری جوانان دهستان خیرگو فعال ترین مدیر استان ...
۲۲۹	افتتاح حوزه مقاومت بسیج امام رضا در دهستان خیرگو
۲۳۰	سالن ورزشی سرپوشیده دهستان خیرگو
۲۳۰	دهستان خیرگو به شبکه نسل سوم اینترنت ایرانسل پیوست
۲۳۱	یک خیرگویی در تیم ملی فوتبال قطر
۲۳۲	تصاویر دانش آموزان نمونه دبستان شهید علی پور دهستان خیرگو
۲۳۲	معرفی مهرآباد شرقی ترین روستای دهستان خیرگو
۲۳۳	معرفی روستای کتك
۲۳۴	معرفی روستای چهار طاق
۲۳۵	معرفی روستای قلعه سهرا ب
۲۳۶	سومین یادواره سرداران و ۲۵۰ شهید شهرستان لامرد در روستای چهار طاق ...
۲۳۸	افتخار آفرینی کتابدار چاه کوردر روز کتاب و کتابخوانی
۲۳۸	تعزیه خوانی در روستای کتك
۲۳۹	برگزاری مراسم شهادت حضرت قاسم(س) در روستای مرادا
۲۴۰	تصاویر شهدای دهستان خیرگو
۲۴۲	سپید غزل خوان
۲۴۴	خیرگو و سط منطقه
۲۴۶	مرکز تفکیک گاز دهستان خیرگو
۲۴۶	خداحافظ زادگاه
۲۴۷	وای مرگ وای پس مرگ
۲۴۸	تصاویر کمک های نقدی مردم روستای قلعه سهرا ب به جبهه

دوران دفاع مقدس به روایت تصویر	۲۴۹
معرفی نویسنده‌گان دهستان خیرگو و آثارشان	۲۵۳
اولین ورزشگاه سکودار شهرستان لامرد هنوز هم نفس می‌کشد	۲۵۵
آینده سازان دهستان خیرگو در کوچه‌های سرگردانی	۲۵۶
تجلیل از فعالین حوزه کتاب و کتابخوانی	۲۵۸
تصویر شاعران دهستان	۲۵۸
اولین ورزشگاه دارای چمن مصنوعی در سطح شهرستان	۲۵۹
تنها مرکز درمانی دهستان خیرگو در حد انتظار مردم نیست	۲۶۰
اما مزاده گل علی از اماکن مذهبی و گردشگری دهستان خیرگو	۲۶۰
مراسم معنوی اعتکاف در دهستان	۲۶۱
همایش زمین پاک در روستای تمرویه	۲۶۲
آغاز عملیات اجرایی گازرسانی به دهستان خیرگو/پایان ۱۰ سال انتظار	۲۶۲
محمد آرامش سرپرست اداره ثبت اسناد و املاک لامرد	۲۶۳
ابراهیم طاهری مسؤول جهاد کشاورزی بخش علامرودشت شد	۲۶۳
بهورزان دهستان خیرگو افتخار آفریدند	۲۶۴
زندگینامه شهید بهرام حسینی	۲۶۴
زندگینامه شهید بهرام پژوهش	۲۶۵
زندگینامه شهید بهرام بذرکار	۲۶۶
زندگینامه شهید محمود باقری	۲۶۷
زندگینامه شهید احمد آگاهی	۲۶۸
دانش آموز بسیجی شهید سید احمد حسینی	۲۶۸
وصیت نامه دانش آموز بسیجی شهید سید احمد حسینی	۲۶۹
مهد و پیش دبستانی شکوفه‌های قرانی	۲۷۱

بخش سوم

مطالب برگرفته شده از کانال رسمی دهستان خیرگو / ۲۷۳

خیرگو ای زادگاه خوب من.....	۲۷۶
«برگزاری جلسه شورای اداری بخش علامرودشت در دهستان خیرگو».....	۲۷۷
خیرگو ئیها حمایت از شما	۲۸۲
برای خدا و پیروزی در وحدت.....	۲۸۳
انتخابات.....	۲۸۴
انبار باروت و، بزن ...	۲۸۵
به امید پیروزی سید بزرگوار، سید مجتبی عباسی	۲۸۷
انتخاباتی که مارا پیش روست	۲۸۹
بخشی از پیام دکتر عباسی گروه واتس‌اپ موسسه عمومی دهستان	۲۹۰
نمایشگاه کتاب دایر در کتابخانه عمومی خیرگو با تخفیف ۵۰ درصد	۲۹۱
واکاوی به گذشته و روشنگری	۲۹۳
اعتماد به جوانان خود	۲۹۷
تصویب محل های استوار	۲۹۸
ابراهیم طاهری گروه واتس‌اپ موسسه عمومی دهستان خیرگو.....	۲۹۹
تصاویر مربوط به نشست وحدت و همدلی منطقه در حسینیه چهارطاق	۲۹۹
شعار ما؛ اتحاد	۳۰۱
حلقه صالحین شهید سید احمد حسینی پایگاه صاحب الزمان خیرگو.....	۳۰۱
مسئول خانه فرهنگ خیرگو	۳۰۲
خواص کاکل	۳۰۳
جیکه	۳۰۵
غذاهای کَدَّیمی و مردان قَوَی پَنْجَه	۳۰۸
موسسه خیریه ایثار المؤمنین منتظر(ع)	۳۱۰
خیر گو دارم سلام از راه دور	۳۱۱
تصاویر جلسه اتحاد علامرودشت و چاهورز در دهنو	۳۱۲

۳۱۳	حامیان کاندید بومی دکتر عباسی در دهنو .....
۳۱۳	آموزه های تیمسار دلا .....
۳۱۴	دست یاری به جناب دکتر عباسی .....
۳۱۴	سبزی محلی «ترشه» .....
۳۱۶	تصویری از حاجی زمانی و هکل گرذه گنم .....
۳۱۷	بازدید جناب سرهنگ ازاد از حوزه مقاومت بسیج خیرگو .....
۳۱۷	اتحاد، وحدت و همبستگی .....
۳۱۸	اعضای فعال فرهنگی دهستان درحال زیباسازی محوطه خانه فرهنگ .....
۳۱۸	خرید و هدیه کتب برای مدارس، کتابخانه ها و حسینیه ها .....
۳۱۹	کتابخانه شخصی مرحوم غلام رضا شیخی .....
۳۲۰	وصیت نامه برادر شهید عباس علیپور .....
۳۲۲	خیرگو در کلام بزرگان (طنز) .....
۳۲۴	زبون محلی گرفته از کانال دی خولومو .....
۳۲۵	تصویر صحرای ملک حسینی .....
۳۲۶	قدمت روستای قلعه سهراب .....
۳۲۸	چه نو (چاه نو) اثر قدیمی قلعه سهراب .....
۳۲۹	کل چرخو .....
۳۳۰	اما زادگان دهستان خیرگو .....
۳۳۱	بزرگترین و قدیمی ترین درخت کنار .....
۳۳۱	امام زاده گل علی .....
۳۳۳	هکل محلی .....
۳۳۴	۲۶ دی ماه - سالروز فرار شاه معدوم (۱۳۵۷ ش) .....
۳۳۵	برگزاری جلسه سرکشی از خیرگو توسط بخشدار محترم علامرودشت .....
۳۳۷	شیخ علی رفیعی .....
۳۳۸	گزارش استقبال از شهداء در خیرگو .....
۳۳۹	ای شهید هم وطن خوش آمدی .....
۳۴۰	احساس مسئولیت .....
۳۴۰	وظیفه شرعی و قانونی .....

برگزاری انتخابات تعاونی روستایی خیرگو ۲۴۲
تصویر صحرای مشهدی احمد ۲۴۲
برگزاری مسابقه کتابخوانی و خلاصه نویسی ۲۴۳
اصطلاحات کنک زدن (واپیریشیدن) در فرهنگ خیرگویی ۲۴۴
مسابقات تنیس و والیبال و دوچرخه سواری، دو استقامت و... ویژه برادران ... دی جانیا! ۲۴۵
جوانان متحد جلگه علامروشت ۲۴۶
جیکه: (Jika) ۲۴۶
فایل متنی دو ساعته با تیمسار دلا ۲۴۷
«تصویر سلم پاک کرده» ۲۵۶
طریقه استفاده ای از گیاه دارویی ترشه ۲۵۸
گیاه توله ۲۵۹
تعویض لامپهای سالن ورزشی شهدای خیرگو توسط حسین مظفری پور ... پیشنهاد یکی از طلاب علامروشتی و تایید طلاب منطقه ۳۶۴
یادش بخیر ۳۷۰
غذای محلی: گمنه ۳۷۱
بازتاب نمایشگاه کتاب خانه فرهنگ دهستان خیرگودر روزنامه سبحان لامرد ۳۷۲
آغاز چارچار یا سردرین هفته زمستان ۳۷۳
عوارض واریزی به حساب دهیاری های دهستان خیرگو + جدول ها ۳۷۴
مالیات بر ارزش افزوده مرکز تفکیک رونق بخش دهستان محروم خیرگو ۳۷۸
لحاظاتی با خوش و بش اعضای واتساپی توسعه و عمران ۳۸۰
مسابقات والیبال بمناسبت دهه فجر ۳۸۵
در سر هوایی ای تونل ۳۸۷
همایش پیاده روی خانوادگی خیرگو ۱۶ بهمن ماه ۹۴ ..... ۳۸۸
تقدیم به دوستداران وطن؛ شهر چهار طاق ۳۸۹
برگزاری مسابقات تنیس روی میز دهستان خیرگو/ عنایت با قری قهرمان شد... ..... ۳۹۰
غبارروبی و عطر افشاری قبور مطهر شهداء ۳۹۱
مسابقه دارت مخصوص بانوان درسالان درسالان ورزشی شهدای دهستان خیرگو ۳۹۱

۳۹۲	اجrai جنگ شادي ويزه خواهران در دهستان خيرگو
۳۹۳	من از انتخابات می ترسم
۳۹۴	سالروز تولد شهید والا مقام بهرام حسینی
۳۹۵	دکتر عباسی در جمع با محبت مردم قلعه سهراب
۳۹۵	اعلام همراهی با دکتر عباسی خیرگو
۳۹۶	تنت ای شهر زخمی درد
۳۹۶	تمام منطقه عشق تو دارند
۳۹۷	نيکوکاري (۵۰ فرزند یتیم)
۳۹۹	امشب شب پایان تبلیغات ما هاست
۴۰۰	بوش بوش بوش چه شور و محشری
۴۰۲	نتیجه انتخابات
۴۰۳	درود بر شرف و غيرتتان مردان سرپلند علامرودشت
۴۰۵	السلام علينا و على عباد الله الصالحين
۴۰۶	کل رای علامرودشت
۴۰۷	چند خطی با شما عزیزانم
۴۰۸	سرانجام کرسی همین است
۴۰۹	تعداد دقیق ارای دکتر عباسی
۴۱۱	فراخوان عمومی جهت ساخت خانه عالم خیرگو
۴۱۲	قرن ۲۱ قرن بردۀ داری افکار و اندیشه ها
۴۱۳	انجمن فرهنگی اجتماعی دهستان خیرگو فرصتی برای بهتر زیستن
۴۱۴	توزيع بروشورهای شهادت صدیقه طاهره (سلام الله علیها)
۴۱۴	اطلاعیه اولین نماز جمعه بخش چاه ورز
۴۱۵	حجت الاسلام والمسلمین شیخ یونس طاهری کسوت اولین امام جمعه بخش چاه ورز
۴۱۵	همایش بزرگداشت امامزاده علی اکبر معروف به گلعلی
۴۱۶	گزارش اقامه اولین نماز جمعه حاج آقا طاهری در بخش چاه ورز
۴۱۷	شمیم شهادت
۴۱۹	امامزاده علی اکبر معروف به اقا گلعلی واقع در ملایی - دهستان خیرگو
۴۱۹	تقدیم به اولین جانباز مدافع حرم شهرستان، محمود مهدی یار

بنام پدر و مادر اتشفشان مهر و محبت.....	۴۲۰
شعری که با درونمایه محلی یادی از قدیم و قدیما می کند.....	۴۲۲
تیم منتخب خیرگو سال ۱۳۶۲.....	۴۲۳
ضرب المثل های محلی.....	۴۲۴
نامه هیأت امناء امامزاده گلعلی.....	۴۲۵
طرح توسعه امامزاده گلعلی	۴۲۷
تصاویر کذیمی	۴۲۸
مراسم معنوی اعتکاف در دهستان خیرگو.....	۴۳۱
اطلاعیه دومین همایش روانشناسی، مدیریت آسیب‌های اجتماعی و توسعه فرهنگی ...	۴۳۱
برگزاری دومین همایش روانشناسی، مدیریت آسیب‌های اجتماعی و توسعه فرهنگی	۴۳۲
اهداء آثار فرهنگی و سنتی به موزه بنی هاشمی	۴۳۲
اطلاعیه دومین همایش روانشناسی، مدیریت آسیب‌های اجتماعی و توسعه فرهنگی	۴۳۳
طرح جامع توسعه امامزاده گلعلی	۴۳۳
همایش تجلیل از معلمان و اساتید دانشگاهها و فرهنگیان	۴۳۴
یادآوری و تذکرات خاطرات دو رزمنده هشت سال دفاع مقدس	۴۳۶
عکسهای کذیمی	۴۳۷
عابربانک زبان خیرگویی	۴۳۸
دی بیت میخوام یه گپ کذیمی برتون بوگوم	۴۳۸
مسابقه بزرگ سوالات به زبون محلی	۴۴۰
یه روزی رفتم تو که دل بخله	۴۴۴
مرحوم سید جعفر حسینی اخ الشهید	۴۴۵
سید خندان سید جعفر حسینی (سید کجو)	۴۴۷
کانون فرهنگی هنری جواد الائمه (ع) عزادرار سیدی بزرگوار	۴۴۸
گرامی باد یاد و خاطره شهدای عملیات رمضان شهید احمد آگاهی	۴۴۹
آی پیرزن، آی مسطح بیذه	۴۵۰
احوالتون دی، خوشتون؟	۴۵۱
وصف چهار طاق با اشعاری زیبا منسوب به عباس تیموری و دستخطی خوش.....	۴۵۲
آیا می دانید زبان خیرگویی؟	۴۵۳

۴۵۳	عکس کذیمی .....
۴۵۳	آفرین صد مرحبا بر بچه های تیم ما .....
۴۵۴	نشست با اهالی خصوص بهسازی حوزه مقاومت بسیج .....
۴۵۵	چو چلخ بیز پسینا .....
۴۵۶	چهل روز مرحوم سید سبز .....
۴۵۷	اگه (باز باران) شاعرش خیرگویی بود؟ .....
۴۵۹	خوش آنروزی تنوری نون مون بی .....
۴۶۰	میدان گازی هما .....
۴۶۱	خاطره‌ای از رزمنده مرحوم قاسم هاشمی .....
۴۶۲	تصویر درختواره روستاهای دهستان خیرگو و بخش علامرودشت .....
۴۶۳	تصویر پرچم خیرگو بالاست .....
۴۶۳	کد پستی مرکزی برخی از روستاهای دهستان خیرگو .....
۴۶۴	خواص خرفه (پرپین یا پورگ) از نظر احادیث .....
۴۶۶	جهت رفع خستگی و کسلی اعضای محترم گروه دهستان و با بخشش از همگی ...
۴۶۹	عکس کذیمی شهادت شهید عباس علی پور .....
۴۶۹	خیابان هیئت عزاداری شهید حسینی .....
۴۷۰	یاد باد آن روزگاران یاد باد .....
۴۷۰	یاد آنروز به به خیر .....
۴۷۲	تصویر رزمندگان و شهدای دهستان خیرگو .....
۴۷۳	برای همکلاسی و همرزم شهیدم .....
۴۷۶	سرشماری حضوری و ثبت کد آماری خانوارها .....
۴۷۷	گل علی نگین علامرودشت .....
۴۷۸	تصویر نمایشگاه کتب نویسنده‌گان بومی .....
۴۷۹	تصویر تعزیه .....
۴۷۹	تقدیر از آقای دلجو در زمینه سرشماری .....
۴۸۰	تصویر از خیش کردن با تراکتور .....

فهرست مطالب ۱۹

تصویری از نائب الشهداء در پیاده روی اربعین.....	۴۸۰
تصویری از شهدای دهستان	۴۸۱
جلسه در مکان یادواره چهارطاق	۴۸۱
در راه کربلا.....	۴۸۲
تصویری از رزمندگان و شهدای دهستان خیرگو.....	۴۸۲
اولین جلسه توجیهی در مکان یادواره شهداء	۴۸۳
نرم افزار اندرویدی آنلاین اخبار دهستان خیرگو.....	۴۸۳
تصویر نائب الشهید «محمود باقری».....	۴۸۴
بازدید بچه های پیش دبستانی از کتابخانه شهید سید احمد حسینی خیرگو	۴۸۵
سفر زیارتی کربلا.پیاده روی اربعین ۹۵	۴۸۶
رویداد فرهنگی یادمانی به نام یادواره ۲۵۰ لاله سبک بال شهرستان لامرد ..	۴۸۷
سفر زیارتی کربلا.پیاده روی اربعین ۹۵	۴۸۹
تذکر به کسبه در خصوص تعطیلی مغازه در اربعین	۴۹۱
ایستگاه صلواتی امروز عصر- اربعین	۴۹۱
یادواره بزرگ ۲۵۰ شهید شهرستان لامرد با نام مدافعان ولایت ..	۴۹۳
موضوع انشا: یک روز بارانی را توصیف کنید	۴۹۵
به بهانه برگزاری یادواره شهدا در چهارطاق	۴۹۷
برای دست اندکاران و خادمان یادواره شهداء	۴۹۸
پیشته که بارون زیاد میمذ	۵۰۰
یادداشتی برای برگزار کننده گان یادواره شهدا در چهارطاق	۵۰۱
خواستن توانستن است.....	۵۰۲
بازمهم یادی از شهیدان شد	۵۰۲
تقدیر و تشکر از دست اندکاران یادواره شهداء	۵۰۳
دست بوسی خادمین شهداء	۵۰۴
طرح توسعه فضای سبز.....	۵۰۴
اطلاعیه همایش دشمن شناسی	۵۰۵

۵۰۵	ایستگاه صلواتی
۵۰۵	امام زاده گلعلی در شب
۵۰۶	تصویر هکل
۵۰۶	به مناسبت روز دانشجو؛ تجلیل از نخبه علمی خیرگو «علی اراسته»
۵۰۷	نشست دهیاری و شورای اسلامی با اهالی خیرگو
۵۰۸	تعمیر اسفالت جاده خیرگو
۵۰۹	عکس کذیمی
۵۱۰	نامه از بوطبی
۵۱۱	کانون فرهنگی و هنری جوادالائمه (ع)
۵۱۲	نرم افزار اندرویدی خیرگو نسخه جدید
۵۱۳	*پست بانک* سرمایه عمومی و رو به زوال در خیرگو
۵۱۴	دعای طلب باران - در حدود نود سال قبل
۵۱۹	جوابیه اقای علی پیراسته مسؤول دفتر خدماتی خیرگو
۵۲۰	درخواست از ریاست محترم دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۵۲۲	برداشت تجهیزات درمانگاه شهید احمد آگاهی
۵۲۳	خشکسالی کرده ما را زار یا شاه چراغ
۵۲۵	پدیده مهاجرت و خالی شدن روستاهای از سکنه
۵۲۷	همراه با پیمانکار خط لوله داخلی گاز دهستان
۵۲۹	شعر خیرگویی «نمیدونم سی چه آزرده حالم»
۵۳۱	شکسته شدن دو شاه لوله کنار خیابان اصلی، جنب شیشه بری
۵۳۲	جلسه عمومی مردم با نماینده محترم شهرستان
۵۳۳	اصطلاحات بارندگی
۵۳۵	خوش روزی که جامون تو کپر بی
۵۳۶	از میان شهرها، لامرد ماهی روشن است
۵۳۷	همایش بزرگ پیاده روی خانوادگی
۵۳۹	تشکر از هیأت امناء امامزاده گلعلی

..... ۵۴۰	علی اسدالله بازیکن لامردی السد و تیم ملی قطر
..... ۵۴۰	بهداشت و اختلافات درونی، دودش به مردم منطقه
..... ۵۴۴	به بهانه عدم پرداخت قبوض و قطع انشعاب برق
..... ۵۴۵	چند جمله با لهجه زیبای شیرین خیرگویی
..... ۵۴۶	اطلاعیه تبلیغ همایش مادران نمونه
..... ۵۴۸	پیام ارسالی فرماندار در خصوص قطع برق در خیرگو
..... ۵۴۹	سالن ورزشی خیرگو
..... ۵۵۰	بارون
..... ۵۵۱	خدای شکر از این نعمت خدا دادی
..... ۵۵۱	شکر خدای کام زمین شد روا زآب
..... ۵۵۲	نسل سوم اینترنت همراه ایرانسل در خیرگو
..... ۵۵۴	نمایی از پایین قلعه شهراب. کل چرخ او لبریز از اب
..... ۵۵۴	ریزش مسجد قدیمی خیرگو هم اکنون.
..... ۵۵۵	ریزش مغاره. جنب جاده اصلی
..... ۵۵۵	تصاویر مربوط به آب گرفتگی در گلزار شاهزاده ابراهیم خیرگو میباشد که توسط جوانان عزیز رفع شد
..... ۵۵۶	تصاویر مربوط به کمک کردن جوانان امروز عصر و شب به خانه هایی که دچار خرابی شده اند
..... ۵۵۷	بسیاری از خانه ها در دهستان خیرگو تخریب شده است
..... ۵۵۸	باران؛ نعمت یا نقمت؟
..... ۵۵۹	تصاویر مربوط به خرابی در روستای چهار طاق میباشد
..... ۵۵۹	تصاویر مربوط به خرابی در مرکز دهستان خیرگو میباشد
..... ۵۶۰	ستاد اشیاء پیدا شده کپ دیره
..... ۵۶۱	ماین سورو
..... ۵۶۳	وحدت، کلید توسعه پر شتاب لامرد و مهر
..... ۵۶۷	به یاد سید خندان مرحوم ا سید جعفر (ره)

او کزو بالای خیرگو	۵۷۱
یاد و خاطره ۱۷ سفند ۹۴ با کاندید نسل جوان جناب آقای دکتر سید مجتبی عباسی	۵۷۱
افتتاح حوزه بسیج امام رضا علیه السلام خیرگو	۵۷۲
ایستگاه صلواتی "هیات بسیجیان جان برکف سید علی"	۵۷۳
افتتاح حوزه مقاومت بسیج امام رضا (ع) دهستان خیرگو	۵۷۴
دلنوشته افتتاح پایگاه مقاومت خیرگو	۵۷۷
توسعه امامزاده گعلی	۵۷۸

بخش چهارم

شرح نموداری فرزندان و طوائف / ۵۸۱

کلام اول

آنچه پیش رو دارید مجموعه گرداوری شده به کوشش حجت الاسلام سید مجتبی حسینی نژاد است که در خصوص زادگاه ایشان خیرگو می باشد.
این مجموعه شامل چهار قسمت از مطالب و محتواهای جمع اوری شده توسط ایشان می باشد.

محتوا و مطالب کارهایی بود از؛

۱. پایان نامه سرکار معصومه سحابی فرد از معلمین دهه هفتاد این روستا
۲. سایت خیرگو به مدیریت پولاد کارگر و نویسنده کانی چون عباس اشوبی، یاسر احمدی، سید مصطفی و سید مجتبی حسینی نژاد
۳. کanal تلگرامی خیرگو با مدیریت حجت الاسلام سید مجتبی حسینی نژاد که مطالب در راستای خیرگو از چاه کور تا مهراباد در این کanal اورده شده
۴. نمودار مجموعه جمع اوری توسط وحید شیردیان که در اینستاگرام آمده که فرزندان طایفه ذکور از الان تا گذشته جمع اوری شده است.

هر چند برخی مطالب نظیر اخبار و شورا مربوط به سال های گذشته است لکن از

حيث يادآوري در اين كتاب گنجانده شده است

این مجموعه با پیش از ۶۰۰ صفحه فرهنگ، آداب و رسوم و زبان و لهجه و برخی مطالب در راستای دهستان و زادگاه می باشد که از خداوند طلب ماندگاری این کار جهت حال و آینده گان را دارد.

همچنین عده ای از اهالی بعد مشورت کردن در خصوص چاپ كتاب مشارکت کردند ولی عمدۀ مالی چاپ كتاب که صفحات زیاد آن انتظار نمی رفت توسط برادر عزیز و اهل فرهنگ که دارای قلم خوبی است الیاس زارعی تامین گردید که صمیمانه از ایشان تشکر می کنم.

اول محرم الحرام ۱۴۴۱

سید مجتبی حسینی نژاد

زادگاه خیرگو

بخش اول

مطالب برگرفته شده از مایان نامه «مونوگرافی خسرو» پی

تقدیر

علی آن رهنمای دین و دنیا
که خود، دلها به نور دانش افروخت
بگفت آن کسی را بندۀ ام من

سپاس بیکران پروردگار بی همتا، که انسان‌ها را به گلستان معرفت هدایت فرمود
تا در هر زمان و موقعیت، در سایه با غبان‌هایی سختکوش، و حقیقت طلب، ره توشه
ای از برای رستگاری برگیرند.

به عنوان شاگردی از این گلستان، به مصدق حديث «مَنْ لَمْ يَشْكُرِ الْمَخْلوقَ لَمْ
تَشْكُرِ الْخَالقَ» بر خود واجب می‌دانم، از استاد فقید و فهیم جناب آقای دکتر
سیاوش افشار پور که با صبر و حوصله و متناسب زاید الوصف رساله مزبور را مورد
ارزیابی دقیق و موشکافانه قرار دادند نهایت تقدیر و تشکر را داشته باشم. از درگاه
ذات باری تعالیٰ خواستارم که به مقام علمی و معنوی آن جناب بیفزاید تا در رشد و
باروری استعدادهای فرزندان این مرز و بوم، در جهت کمال، شکوفایی و غنی‌سازی
فرهنگ ایرانی- اسلامی مان توفیق بیشتر حاصل نمایند.

همچنین از مسئولین محترم آموزش عالی فرهنگیان فارس، بخشداری
علام روبدشت، اداره آموزش و پژوهش روستایی خیرگو، خانه بهداشت، مؤسسات و
ارگان‌های مختلف، اهالی خوب خیرگو و کلیه افرادی که این جانب را در تهیه و
جمع آوری مطالب مساعدت فرمودند کمال تشکر و قدر دانی را می‌نمایم.

والسلام و من الله توفيق و عليه التكلان
و با تقدیم احترام نگارنده

چکیده تحقیق

دفتر حاضر، تک نگاری همه جانبه ای از روستای خیرگو از بخش علامرودشت شهرستان لامرد است که سعی دارد این دیار نسبتاً ناشناخته را تا حدودی معرفی نماید، باشد که مورد توجه بیشتر برنامه ریزان اقتصادی - اجتماعی قرار گیرد و در شناسایی بهتر و توسعه آن گامی فراتر برداشته شود. این پایان نامه شامل [ُ] فصل می باشد که به مسائل زیر پرداخته است. پیشینه تحقیق، شناسایی کلی روستا، سیمای ده، جمعیت شناسی، ترکیب جامعه، آداب و رسوم، اعتقادات، اوقات فراغت (تفریح ها و بازی ها)، سازمان ها و تأسیسات روستا، تعاون، همکاری و نوع معیشت.

قابل ذکر است که برای انجام این تک نگاری از دو روش میدانی و کتابخانه ای بهره گرفته شده است.

مقدمه

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًاٰ وَقَبَائِلَ لِتَعَاوَرُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَنْقَبُكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَبِيرٌ﴾ (حجرات، آیه ۱۳)

«الا اي مردم، ما شما را از مردي و زني آفریديم و شما را تيره و قibileه قibileه قرار داديم، تا يکديگر را بشناسيد، به راستي که گرامي ترين شما نزد خدا، با تقوا ترين شماست، همانا خداوند دانا و آگاه است».

اگر نيم نگاهی به مناطق مختلف کشور عزيzman بياندازيم و به صورت اجمالي در آن نظر يفکينيم، در خواهيم يافت که همانطوری که خالق بي همتا، انسان ها را به يک شكل نيافريده، فرهنگ ها، عقайд و آداب و رسوم و... محل هاي مختلف، نيز با هم متفاوت است. زيبايي در آن است که، تصور نمایيم همه فرهنگ ها ريشه در يک محفل دارند ولی گلبرگ ها و رنگ هاي متفاوت را نمایان می کنند و در يک جمله بگويم، زيبايي هر چيزی به متنوع بودن آن است. پس بهتر آن است که، ريشه را، تا ابد محفوظ نگه داريم و در شکوفايي گلبرگ هاي آن بکوشيم.

آشنائي هر چند مختصر، از يک سرزمين و شناخت آداب و رسوم، آثار و عقайд و... آن محل و معرفی آن به نسل جوان، يکي از راه هاي حفظ و نگهداري آن و شناخت نقاط مثبت و بعضًا منفي و در حد لزوم، جهت صحيح دادن به آن است و راهي است برای، مقابله با تهاجم فرهنگي ييگانگان.

از آنجايي که روستاي خيرگو، به عنوان يکي از روستاهای نسبتاً محروم و تا حدی ناشناخته باقی مانده است، بر آئيم که با بررسی ویژگی هاي تاریخی،

اقتصادی، اجتماعی و جغرافیایی این روستا، گامی هر چند کوچک، در جهت حفظ، احیاء، اشاعه این میراث فرهنگی اصیل و معرفی آن به نسل جوان و توجه دادن برنامه ریزان اقتصادی، که برای رسیدن به عدالت اجتماعی، روستاهای محروم را در وله اول، وجهه همت خویش قرار دهند. چون روستاهای می توانند نقش سازندگی را، به صورت بهتری هویدا کنند.

موضوع تحقیق

تعریف مسئله: با توجه به اینکه تمام نقاط روستایی ایران و خصوصیات مختلف مربوط به...، هنوز مورد بررسی محققان واقع نشده و کتابی جامع هم، در آن مورد نوشته نشده است و... هم مشاهده شده، به صورت پراکنده، در برهه ای از زمان، برای مقاصد گوناگون، مورد توجه قرار گرفته است، وظیفه هر پژوهشگری است که به نوبه خود با تحقیق و کاوش پیگیر، گوشه های ناشناخته فرهنگ عامه این سرزمین را، معرفی کند تا بدین وسیله، غنا و عظمت فرهنگ ایرانی را، متبلور سازد.

پر واضح است که فرهنگ مردم به فرد و گروه های خاص، تکیه نمی کند. فرهنگ عامه، ... از گذشته های دور دارد و مجموعه ای از تجربیات و تفکرات بشر، طی اعصار و قرون گذشته است و هویت و موجودیت یک جامعه، در آداب و رسوم، عقاید، سنت ها و... آن را متجلی می کند.

لذا در این تحقیق به بررسی مونوگرافی روستای خیرگو از بخش علامرودش شهرستان لامرد می پردازیم، تا اطلاعاتی را در زمینه های برگزاری مراسم های محلی، گوییش ها و... را به اطلاع علاقه مندان برسانیم. زیرا ارزش بخشیدن به فرهنگ مردم هر منطقه، در واقع ارج نهادن، به هویت و شخصیت

مردم آن منطقه است. همانطور که مشهود است، جدایی مردم از فرهنگ خویش، امری اجتناب ناپذیر است و در یک کلام فرهنگ است، که آنها را می سازد و زمینه پیشرفت را برای آنها، فراهم می سازد.

هدف تحقیق

از آنجایی که، روستاییان نقش ارزنده‌ای در خودکفایی جامعه اسلامیمان داشته و دارند و لزوم توجه به آنان در توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه امری اجتناب ناپذیر است و از سوی دیگر آشنایی با محیطی که انسان در آن چند سالی زندگی کرده ضرورت دارد، تا حدی می تواند روشن کننده هدف باشد.

به هر حال باید گفته که، هدف از انتخاب روستای نام برد، شاید بیشتر از این لحاظ بوده که بنده بنا به موقعیت شغلی، هر وقت به روستای خیرگو می آمدم، چهره‌ی روستای خیرگو، با تمام خصوصیات خاصش جلب توجه می کرد و اغلب این تمایل ایجاد می شد که در شناسایی روستا، گامی بیشتر برداشته شود، تا این که حسن اتفاق، ضرورت مطالعه یک روستا را پیش آورد و در همین زمان بود که خاطرات آشنایی با روستای خیرگو، مد نظر قرار گرفت و مطالعه و بررسی آن به صورت دفتری، تدوین گردید. در این جا آنچه مورد توجه است، دست نخورده و بکر بودن روستای مورد مطالعه می باشد که تا کنون هیچ تحقیقی از آنجا به عمل نیامده است.

پس برآئیم، که به معرفی هر چند کوتاه از روستای خیرگو، مردم آن سامان را به پیوندی عمیق با محیطشان، سوق دهیم و بالتبه آگاهی دانش آموزان این خطه را در محیطی که پرورش یافته اند، فزونی بخشمیم که مورد قبول واقع شود.

اهمیت تحقیق

اگر نگاهی هر چند سطحی، به مناطق مختلف کشور یاندازیم در خواهیم یافت که، هر منطقه به لحاظ خصوصیات جغرافیایی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی با مناطق دیگر متفاوت است. یکی از این تفاوت‌ها، بیشتر نمایان است و آن فرهنگ‌ها، می‌باشد. فرهنگی که در زبان و سینه توده مردم، حکایات، امثال، اصطلاحات... متجلی می‌شود. بنابراین فرهنگ‌ها، به عنوان سند‌هایی معتبر می‌باشد که کلیه خصوصیات اخلاقی، روحی، اجتماعی و سیاسی یک قوم را بیان می‌کند. پر واضح است که روستای خیرگو نیز، از این قاعده مستثنی نمی‌باشد.

نکته دیگری که نباید از نظر دور شود، کمبود امکانات به خصوص آب لوله کشی و بهداشتی، سبب شده است که تعدادی از مردم این روستا، خصوصاً روستاهای اطراف، راهی شهرستان‌های شیراز، بخش قیر و کارزین (فیروز آباد) و... شوند و روز به روز از جمعیت روستا، کاسته شده است.

با این وجود، با این دفتر نامه سعی دارم، توجه برنامه ریزان اقتصادی را به این مطلب جلب نمایم که با به وجود آوردن امکانات بیشتر در این روستا و فراهم ساختن زمینه‌های شغلی و... از مهاجرت مردم این دیار، به شهرها، جلوگیری نموده و مانع از خدشه وارد نمودن به فرهنگ این روستا شوند.

به هر حال، با مدد پروردگاری همتا، این کار را شروع نمودیم تا مشوق دیگران باشیم تا شاید این روستا به طور جامع و گسترده، مورد مطالعه قرار گیرد. هر چند می‌دانیم این کار بدون نقص نیست اما به هر حال، تا اندازه‌ای از افکار، احوال و روحیات... مردم خیرگو آگاهی پیدا می‌کنیم و از

بخش اول: مطالب برگرفته شده از پایان نامه «مونو گرافی خیرگو» ۳۵

پندهای نهفته ای که در درون سینه های سوزان است مطلع می شویم. پند هایی که رنگ و بوی محلی دارد و دریچه معرفت را، بر روی روحیات مردم این سرزمین می گشاید.

این پایان نامه شامل نه فصل می باشد که به شرح زیر می باشد.

فصل اول: پیشینه تحقیق؛

فصل دوم: شناسایی کلی روستا؛

فصل سوم: سیماهی ده؛

فصل چهارم: جمعیت شناسی؛

فصل پنجم: ترکیب جامعه؛

فصل ششم: آداب و رسوم و اعتقادات؛

فصل هفتم: اوقات فراغت (تفریح ها و بازی ها)؛

فصل هشتم: سازمان ها و تأسیسات روستا؛

فصل نهم: تعاون و همکاری و نوع معیشت.

فصل اول

پیشنهاد تحقیق

تحقیقات زیادی در مورد مونوگرافی روستایی ایران، صورت گرفته است که به چکیده تعدادی از آنها به عنوان نمونه اشاره می کنیم: «دفتر حاصل تک نگاری همه جانبه ای از روستای سولان از توابع شهرستان همدان است که در سال ۱۳۵۲ انجام شده، هدف از انتخاب روستای نام بردۀ برای مطالعه، شاید بیشتر از این لحاظ بوده است که نگارنده بنا به مقتضیاتی، هر وقت از دره امامزاده کوه عبور می نموده، چهره روستای سولان با تمام خصوصیات خاص خودش جلب توجه می کرد و اغلب این تمایل ایجاد می شد که در شناسایی روستا، گامی بیشتر برداشه شد، تا اینکه حسن اتفاق، ضرورت مطالعه یک روستا را، پیش آورد و در همین موقع بود که خاطرات آشنایی با سولان، مد نظر قرار گرفت و مطالعه و بررسی روستای سولان، به صورت دفتری تدوین گردید.

آنچه مورد توجه است دست نخورده و بکر بودن روستای مورد مطالعه، می باشد که تا کنون هیچ نوع تحقیقی، در آنجا به عمل نیامده است زیرا که جمعیت نسبتاً زیاد این روستا، با ترکیبات خاص خود و محیطی پیچیده، مدت و پشت کار زیادی برای تحقیق نیاز داشت که متأسفانه به علت کمبود وقت، این مشکل حل نشد و امید است تحقیقی دیگر با تجربه افزون تر پشتکاری بیشتر با فرصت مناسبتری به تحقیق و بررسی این روستا بپردازد.^۱

«اراک نام فعلی شهری است که در زمان فتح علی شاه قاجار به مباشرت یوسف خان گرجی به عنوان قلعه جنگی بیان گردید. یوسف خان که خود فردی مستعين بود در صدد ایجاد قلعه ای برآمد و در تعیین محل قلعه قبله کزار و سپس ناحیه برچلو و بالاخره نزدیک به قریه دستجرد معقلی (جای کنونی اراک) در نظر گرفته شد. در این تحقیق به مسائل زیر پرداخته شده است: موقعیت جغرافیایی روستا، بناهای آن، جمعیت، میزان سواد، عامل مذهب، انواع مشاغل، مالکیت و چگونگی تقسیم اراضی، مالکیت قبل از اصلاحات ارضی و بعد از اصلاحات ارضی، عامل کشاورزی، چگونگی اداره ده، آداب و رسوم، مراسم عروسی، اصطلاحات محلی و بازی های مرسوم ده^۲»
 «در این بررسی ابتدا، به تاریخچه و قدمت شهر سبزوار، چون اوضاع سبزوار در دوره مغول و ظهور سربداریه و حکومت آن، بناهای تاریخی، اوضاع جغرافیایی پرداخته است و در اوضاع اقتصادی، به مسایل صنایع، کشاورزی، دامپروری، واردات و صادرات اشاره شده است. از لحاظ اوضاع

۱. مهدوی، مسعود، مونوگرافی روستای سولان، ۱۳۵۲، ۶.

۲. تاهباز صالحی، فاطمه، مونوگرافی ده حسینیجان، شهرستان اراک، ۱۳۴۹-۱۳۴۸.

فرهنگی سبزوار و همچنین وضعیت اجتماعی آن نیز مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.^۱

در این تحقیق یک مونوگرافی جامعه روستایی شهر صومعه سرا می باشد که در فصلهای این پژوهش به مسائل زیر پرداخته است ویژگی جغرافیایی و جمعیتی، قشر بندی اجتماعی و اقتصادی روستا، اداره جات و خدمات شهری و...^۲

این پایان نامه شامل نه فصل می باشد که به شرح زیر می باشد: فصل اول: خلاصه ای از اوضاع جغرافیایی منطقه پیرامون روستای جهان اول شهرستان خرامه، فصل دوم: نهادها و اماکن و مؤسسات روستا، فصل سوم: جمعیت شناسی که به جنبه های مختلف آن می پردازد. فصل چهارم: ترکیب جامعه، فصل پنجم: نوع معیشت، فصل ششم: تأثیر رسانه های گروهی بر زندگی اجتماعی مردم، فصل هفتم: اوقات فراغت، فصل هشتم: آداب و رسوم و اعتقادات، فصل نهم: تعاؤن و همکاری^۳

در این تحقیق ابتدا به موقعیت جغرافیایی و خصوصیات محلی بندر خمیر اشاره شده است. سپس به پیشینه تاریخی بندر خمیر پرداخته و بعد از آن به فرهنگ و آداب و رسوم این منطقه، توجه شده است. مرگ و سوگواری، اعیاد و مراسم ها و مسایل مربوط به آن، دیگر مطالبی است که به آن پرداخته شده است.^۴

۱. سخا، غلامعلی، مونوگرافی شهر سبزوار، ۱۳۴۶-۱۳۴۷.

۲. هوشیار، حاجی حسنی، جهانگیر، مونوگرافی شهر صومعه سرا، بی تا.

۳. قوهستانی، داود، مونوگرافی روستای جهان آباد شهرستان خرامه، ۱۳۷۸.

۴. ملاح زاده، صلاح، مونوگرافی بندر خمیر، ۱۳۷۶.

«در این پایان نامه و در فصل اول به خشت در منابع مختلف اشاره شده و در مورد پیشینه تاریخی این منطقه بحث شده است. در فصل دوم به اوضاع جغرافیایی خشت پرداخته و سپس کشاورزی و مالکیت در این منطقه را مورد توجه قرار داده است. نهادها و مؤسسات موجود در خشت در فصل سوم مورد مطالعه قرار گرفته است. و در فصل چهارم به فرهنگ و آداب و رسوم و در فصل پنجم همسر گرینی و مسائل مربوط به آن توجه شده است. در فصل ششم به مراسم عزاداری در خشت و در فصل هفتم به بازی های محلی، فصل هشتم چیستان، ضرب المثل، لالایی و در فصل نهم زبان ادبیات و گویش های محلی و در پایان به نقشه ای از این منطقه و تصاویر صنایع دستی، مبادرت ورزیده است.»^۱

«در تهیه این مونوگرافی بیشتر به موقعیت جغرافیایی، سیمای ده از اشکال گوناگون، جمعیت شناسی، نهادهای اجتماعی، مسائل مربوط به تولید، نهادها و اماکن و تأسیسات روستای سلامت آباد کربال اشاره شده است.»^۲

«در این تحقیق و در فصل اول به موقعیت جغرافیایی عمومی و خصوصیات محلی دهکده آهار اشاره شده است و در فصل دوم وضعیت زمین را مورد بحث قرار داده و در فصل سوم به شناسایی محیط انسانی و مسائلی چون تفکیک جنسی، مشاغل، منشأ جمعیت و مهاجرت، مبادرت ورزیده است. در فصل چهارم تحقیق حاضر به مسئله مسکن اشاره شده و در فصل پنجم اوضاع زراعی و کشاورزی منطقه را مورد بحث قرار داده است. در فصل ششم

۱. عسکری، حسین، مونوگرافی خشت، ۱۳۷۶.

۲. غلامی، محمد، مونوگرافی روستای سلامت آباد کربال، ۱۳۷۸.

به سازمان های اجتماعی از قبیل فرهنگ، تأسیسات اجتماعی، زبان، مذهب، تفریحات و تشریفات عقد و ازدواج و همچنین جشن ها و سوگواری های منطقه آهار اشاره شده است.^۱

«جهت تحقیق درباره این ده، گذشته از چند کتاب تقویم البان، فرهنگ آبادی های کشور، لغت نامه، حمدا، بیشتر اطلاعات را از تماس با اهالی این ده تهیه کرده و در مورد تشریفات و آداب و رسوم مردم و نوع زندگی و تحولات اخیری که در این ده صورت گرفته، شخصاً مطالعه کرده و مدت کوتاهی نیز در این ده زندگی نموده است.^۲

«در تهیه این مونوگرافی تا آنجا که امکان داشت به مطالب اقتصادی و اجتماعی بیشتر توجه گردیده و سعی گردیده است که جنبه های علمی مونوگرافی که همیشه از لحاظ برنامه ریزی اقتصادی و اجتماعی بدان عطف توجه می گردد بیشتر بررسی شود.^۳

«در تهیه این مونوگرافی بیشتر به آداب و رسوم، ظاهر زندگی، موقعیت جغرافیایی، کشاورزی، فرهنگ، سازمان اجتماعی، صنعت اشاره شده است.^۴

«این پایان نامه شامل دوازده فصل می باشد که به شرح زیر می باشد: فصل اول: خلاصه ای از موقعیت جغرافیایی منطقه پیرامون ده کهرود، شهرستان اراک، فصل دوم: سابقه تاریخی دهکده کهرود، فصل سوم و چهارم: وضعیت جغرافیایی و جمعیتی، فصل پنجم و ششم: نوع مسکن و فعالیت های تولیدی و

۱. آزاد، نصرت الله، مونوگرافی دهکده آهار، ۱۳۴۷-۱۳۴۸.

۲. امان، شهین دخت، مونوگرافی ده چمنگردان، ۱۳۴۹.

۳. وثوقی، منصور، مونوگرافی ده فردیس، ۱۳۴۸.

۴. شکری، عبدالله، مونوگرافی بخش کهک. (از بخش شهرستان قم) ۱۳۴۷

انواع معيشت، فصل هفتم و هشتم و نهم: به صنایع روستایی و اقتصاد و سازمان های دولتی پرداخته است. فصل دهم و یازدهم: خانواده و آداب و رسوم و اعتقادات، فصل دوازدهم: به سیاست کلی عمرانی مناسب با احوال محل پرداخته است.^۱

«این تحقیق یک مونوگرافی جامعه روستایی کفهدک می‌باشد که در فصل‌های این پژوهش به مسائل زیر پرداخته است: اوضاع جغرافیایی اماکن و تأسیسات موجود در روستا، ساختمان جمعیت، ترکیب جامعه، مسائل مربوط به کشاورزی و دامداری، تعلیم و تربیت، اوقات فراغت، تفریح‌ها، آداب و رسوم، خرافات، اعتقادات، جشن‌ها و اعیاد و عزاداری»^۲

«در این پایان نامه، نخست به شناسایی کلی روستای بند امیر، اشاره شده است و سپس جمعیت شناسی را در ابعاد گوناگون، مورد بحث قرار داده و بعد از آن اقتصاد روستا را مورد توجه قرار داده است. سازمان‌ها و تأسیسات روستا از دیگر مسائلی است که به آن پرداخته است. اوقات فراغت، آداب و رسوم، تعاون و همکاری نیز در این پایان نامه، جای مخصوص به خودش را دارد.»^۳

در اینجا ضرورت دارد که تعریفی از مونوگرافی داشته باشیم و به توضیحی مختصر، در آن مورد پردازیم.

۱. سخاوت، جعفر، مونوگرافی دهکده کهرود اراک، ۱۳۴۹-۱۳۴۸.

۲. محمدی فرد، داریوش، مونوگرافی روستای کفدهک. ۱۳۷۵.

۳. نجفی، کرملی، مونوگرافی روستای بندامیر، ۱۳۷۶.

معنا و مفهوم مونوگرافی

«مونوگرافی»، به معنای تحقیقی جامع و همه جانبی از یک موقعیت می‌باشد و در فرهنگ دهخدا، مفهوم مونوگرافی، به معنای تک نگاری توصیف کلی یک موقعیت، آمده است.

در مقدمه کتاب «خارک» مونوگرافی به توصیفی جامع و نکته بین، که با روش علمی درباره واحدی اجتماعی، صورت می‌گیرد اطلاق می‌شود. پایه گذار این شیوه لوپله *Leplay* دانشمند فرانسوی بوده که از نیمه قرن نوزدهم به این گونه تصویرسازی، از واقعیت اجتماعی روی آورد.

مونوگرافی روستایی، بالنسبه تازه‌تر است و هر چند تحقیقات منظم، در باب جامعه‌های دهقانی از زمان اواسط قرن نوزدهم، آغاز شد اما بررسی‌های موضوعی و محلی، در باره ده یا دهکده خاص و بیان اوصاف و احوال آن، به وجه کامل و دقیق تنها، در قرن بیستم، صورت گرفته است. ظاهراً عمدت توجه مطالعه ده و پژوهش در باب زندگی روستایی، تحول سریع و شکری بود که بر ارتباط با حیات شهری و ورود تمدن ماشینی در روستا، پدیدار شده است و دنیای کنونی، ساکنین را به کلی دگرگون کرده است. از مونوگرافی انجام شده در کشورهای مختلف می‌توان موارد زیر را نام برد. آمریکا، آلمان، رومانی، هندوستان.

۱. شانزده مورد مونوگرافی در جوامع روستایی آمریکا، توسط ویلسن *w.H.wilson* انجام شده است.

۲. در آلمان دوازده مورد

۳. در رومانی به همت گوستی *Gusti* و شاگردانش ۶۲۸ مونوگرافی روستایی، تنظیم شده است.

۴. در هندوستان در باب تحقیقات روستایی، پیشرفته نمایان حاصل نشد. سرینتواس، با همکاری جمعی از دانشمندان، کتاب دهات هند را در سال ۱۹۶۱ تألیف کرد.

در ایران، نمونه مونوگرافی انجام شده را می‌توان در طالب آباد، اثر جواد صفحی نژاد، مشاهده نمود.^۱

روش تحقیق

برای جمع آوری اطلاعات مورد نیاز تحقیق، از روش‌های گوناگون استفاده شده است که هر کدام، در جای خود تا حدی جالب و گاهی مشکل آفرین بوده و اطلاعاتی را در اختیار این جانب گذاشته و راهنمایی نموده است.

۱. روش مصاحبه‌ای: این روش، سهم بیشتری را در جمع آوری اطلاعات، داشته است و آن از طریق مراجعه به مؤسسات گوناگون مانند: بخشداری، خانه بهداشت، شورای روستا، پاسگاه نیروی انتظامی و... صورت گرفته است. از افراد آگاه و با تجربه و مورد اعتماد روستا نیز استفاده شده است.

۲. روش مشاهده‌ای: از آنجایی که خود به مدت سه سال، دبیر این روستا بوده و روزگاری را با این مردم سپری کرده ام برخی از مباحث تحقیق، حاصل مشاهدات و اطلاعات و تجربیات قبلی این جانب می‌باشد.

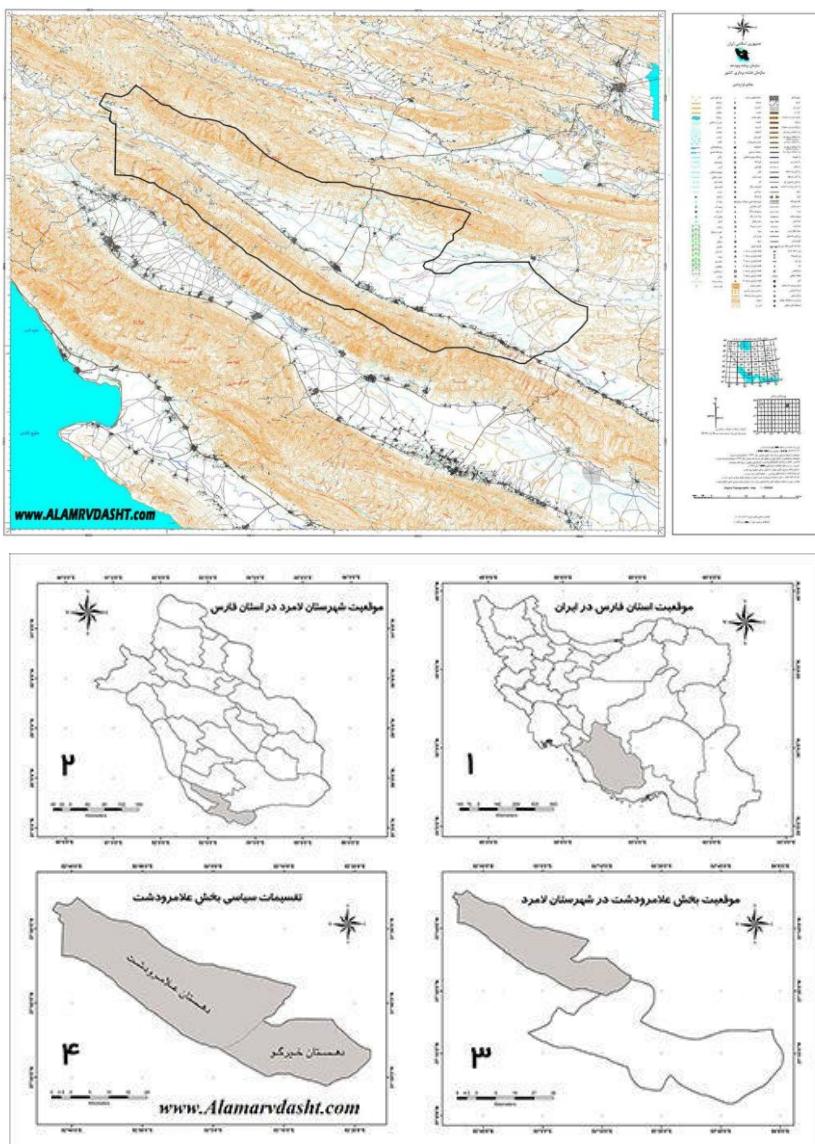
۳. روش کتابخانه‌ای: برای دست یابی به بعضی از موارد تحقیق، از کتاب‌های مختلفی مانند: سیمای فارس، فارستنامه ناصری، جغرافیای استان فارس سال دوم دبیرستان و استفاده از کتابخانه سازمان برنامه و بودجه استان فارس و...

۱. غلامی، محمد، مونوگرافی روستای سلامت آباد کربال، ۱۳۷۸، ص ۸

بخش اول / فصل اول: پیشینه تحقیق ٤٥

استفاده شده است. هر چند که اطلاعات کسب شده در این زمینه محدود می باشد.

قابل ذکر است که جمع آوری اطلاعات از اسفند ماه ۷۸ تا پایان خدادادماه ۷۹ ادامه داشته است.

فصل دوم

شناسایی روستا

الف- شناسایی محیط جغرافیایی

۱- موقعیت جغرافیایی

روستای خیر گو از بخش علامرودشت شهرستان لامرد از جنوبی ترین نقطه استان فارس، می باشد. این روستا در $۵۳^{\circ}۱۵'$ طول جغرافیایی و $۲۷^{\circ}۰$ عرض جغرافیایی واقع است و در ۳۹۷ کیلومتری شیراز قرار دارد.

«نمایی از روستای خیر گو»

۲- حدود و وسعت

روستای خیر گو با مساحتی در حدود ۳۰۰۰ کیلومتر مربع، در شمال شهرستان لامرد، قرار دارد و از شمال به بخش خنج لارستان، از جنوب به وراوی از توابع لامرد، از شرق به چاه ورز از بخش مرکزی لامرد و از غرب به مرکز بخش، شهر علامرودشت محدود می شود. خیر گو از بخش علا مرودشت و از شهرستان لامرد ۳۳ کیلومتر، فاصله دارد و فاصله آن تا دریا، حدود ۳۰ کیلومتر است.

«بر اساس تقسیمات کشوری سال ۱۳۷۵ این روستا به عنوان مرکز دهستان خیر گو، شناخته شده است و این دهستان ۲۴ روستا را شامل می شود که عبارتند از: اندر، برکه ملایی، تمرو، چاه رمضان، چاه کور، چهار طاق، خارس، خیر گو، روگیری تاج امیری، روگیر حاجی محمد نقی، روگیر حسنی، روگیر قلعه حاجی، شاه بهرام، شرف آباد، علی محسنی، قلعه سهراب، قلعه محمد طاهری، قلعه مرادی، کتک، کمالی، گرازی، محمد علیا، مهر آباد ماندگاری، نورالدینی»^۱

۳- ناهمواری ها

رشته کوههای زاگرس که از جنوب سیمینه رود آغاز می شود و تا نزدیکی تنگه هرمز ادامه می یابد، با جهت شمال غربی به جنوب شرقی، این منطقه را نیز در بر می گیرد

«رشته کوه علامرودشت به صورت رشته ای موازی، به طول ۱۲۴ کیلومتر

۱. سازمان برنامه و بودجه استان فارس، شناسنامه‌ی آبادی‌های کشور (سرشماری عمومی نفوس و مسکن

.۶. ۱۳۷۵) (۱۳۷۶، ص

و به عرض ۴ تا ۸ کیلومتر از روستای سلوان در غرب لامرد آغاز شده و به سوی جنوب شرقی تا روستای پاقلات (اشکنان) ادامه می‌یابد. ارتفاع آن در بلند ترین نقطه ۱۴۳۰ متر است. این رشته کوه، لامرد را به دو بخش جدا، تقسیم می‌کند. به این ترتیب، وضعیت طبیعی این آبادی، به صورت جلگه‌ای و کوهستانی می‌باشد.^۱

۶- اقلیم آب و هوای

«از نظر اقلیمی، بر اساس اقلیم نمای کوپن، در گروه اقلیمی خشک قرار می‌گیرد. به علت کاهش ارتفاع و عرض جغرافیایی و نحوه توجیه کوهها، میزان بارندگی، کم است و جزء مناطق کم بارش، می‌باشد. در زمستان هوا معتدل، و در تابستان‌ها، هوا بسیار گرم است. اما معدل حداقل دما، ۴۲/۲ درجه سانتی گراد در تیرماه و معدل حداقل دما، ۵/۷ درجه سانتی گراد در دی ماه بوده است. میزان متوسط بارندگی نیز، در حدود ۱۰۰-۲۰۰ میلی لیتر، در سال می‌باشد.^۲

در فصول مختلف سال، بادهایی می‌وزد که اهالی، نام‌هایی به زبان محلی، بر آن گزارده اند که به شرح آنها می‌پردازیم.

۱- باد گلدم: این باد از طرف شمال، در اوخر بهار و بیشتر در فصل تابستان می‌وزد و در آن فصل، باعث طوفانی شدن هوا (آخَلُوك^۳) و باران تابستانی (حَمِينَه) می‌شود.

۱. سازمان برنامه و بودجه استان فارس، سیمای فارس (شهرستان لامرد) ۱۳۷۵، ص. ۳.

۲. سازمان برنامه و بودجه استان فارس، سیمای فارس، (شهرستان لامرد) ص. ۴، و گروه آموزشی جغرافیای استان فارس، ۱۳۷۸، ص. ۴۵